

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1751	Πέμπτη τῆς Ἀναλήψεως 24 Μαΐου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---------------------------------------	---

Δεσπόζει τῶν ὅλων

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἔχουμε μεγάλη ἑορτή· εἶνε ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως, ἡ **τελευταία δεσποτικὴ ἑορτή**. Ὁ Χριστός, ἀφοῦ μὲ τὴ γέννησί του ἀπὸ τὴν Παρθένο Μαρία ἦλθε ἀπὸ τὰ οὐράνια ἐδῶ στὴ γῆ καὶ ἔγινε ἄνθρωπος, τώρα ἐπιστρέφει πάλι ἐκεῖ ὅπου ἦταν προτοῦ νὰ ἔλθῃ. Ἡ Ἀνάληψις κλείνει ἓνα κύκλο· εἶνε τὸ ἐπισφράγισμα τῆς θείας οἰκονομίας, ἡ ὁλοκλήρωσις τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας μας.

Μὲ τὴν ἀνάληψί του ὁ Κύριός μας, ἀφοῦ νίκησε κάτω στὸν ἄδη τὸ θάνατο, κι ἀφοῦ προσκυνήθηκε πάνω στὴ γῆ ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους, τώρα δοξάζεται καὶ ψηλὰ στοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους του. Συνεπῶς αὐτὸς δεσπόζει τῶν ὅλων, **εἶνε ὁ Κύριος τῶν πάντων**.

Στὸν 23ο ψαλμό, χίλια χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ὁ **προφήτης Δαυὶδ** προφητεύει αὐτὴ τὴν θριαμβευτικὴ ἐπιστροφή τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ. Ἄς ἀκούσουμε σήμερα τὰ προφητικά του λόγια· ἀναφέρονται στὴ σημερινὴ ἑορτή, ἀναφέρονται ὅμως καὶ στὴ δική μας συμμετοχὴ στὸ κοσμοσωτήριο αὐτὸ γεγονός.

Μετὰ τὸν θάνατο, ἀγαπητοί μου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἀκολούθησε ἡ ταφή. Καὶ μετὰ τὴν τριήμερο ταφή ἀκολούθησε ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις, καὶ σαράντα ἡμέρες μετὰ ἔγινε ἡ ἔνδοξος ἀνάληψις του στοὺς οὐρανοὺς. Τότε οἱ ἅγιοι ἄγγελοι –οἱ ὅποιοι κατὰ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἦταν γνῶσται μέχρι λεπτομερειῶν τοῦ ὅλου μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας–, ὅταν εἶδαν τὸν ἄνθρωπο Χριστὸ ν' ἀνεβαίνει **στὰ ἐπουράνια**, δέχθηκαν τὴν προσταγὴ «*Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*», ἀνοίξτε τίς πύλες νὰ εἰσέλθῃ ὁ Βασιλεὺς. Μὲ ἀπορία ρωτοῦσαν· «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*;», ποιὸς εἶνε αὐτός; Κι ἄκουσαν τὴν ἀπάντησι πού ἐπαναλάμβανε τὴν προσταγὴ· «*Κύριος κραταῖος καὶ δυνατός,*

Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης». Οἱ ἄγγελοι ρώτησαν πάλι «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*;» καὶ πῆραν πάλι τὴν ἀπάντησι «*Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*» (Ψαλμ. 23,7-10).

Ἡ Ἀνάληψις συνδέεται μὲ τὸ **βασιλικὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίου**. Ἀποτελεῖ τὸν θρίαμβο τοῦ νικητοῦ Βασιλέως, πού ἐπιστρέφει τροπαιοῦχος μετὰ τὴ μεγάλη μάχη πού ἔδωσε κατὰ τοῦ θανάτου, τοῦ ἄδου καὶ τοῦ κοσμοκράτορος διαβόλου. Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἡ σημασία τῆς Ἀναλήψεως εἶνε πολὺ μεγάλη. Κατ' αὐτὴν, στὸ πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ὑψώνεται καὶ κάθεται στὰ δεξιὰ τοῦ Πατρός, γίνεται συγκάθεδρος τῆς Θεότητος. Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο **ἄνοιξε ἡ ὁδὸς τῆς θεώσεως** γιὰ τοὺς θνητούς. Στὸ ἐξῆς ὁ ἄνθρωπος πού πιστεύει στὸ Χριστὸ μπορεῖ νὰ φθάνη στὸ «*καθ' ὁμοίωσιν*» (Γέν. 1,26)· θεοῦται κατὰ χάριν, δοξάζεται ὡς υἱὸς τοῦ αἰωνίου Βασιλέως, συμβασιλεύει μαζί του.

Ἡ φωνὴ ὅμως «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*;» ἀκούστηκε ὄχι μόνο στὰ ἐπουράνια ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως, ἀλλὰ καὶ **στὰ καταχθόνια** τὴν ἡμέρα τῆς καθόδου τοῦ Χριστοῦ στὸν ἄδη. Αὐτοὶ πού ἦταν ἐκεῖ, βλέποντας τὸ Νικητὴ τοῦ θανάτου νὰ συντρίβῃ τίς ἀλυσίδες τῶν δεσμίων, ἀποροῦσαν καὶ ἔλεγαν· «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*;». Γι' αὐτὸ σὲ πολλὰς ἐνορίες μετὰ τὴν περιφορὰ τοῦ ἐπιταφίου τὸ βράδυ τῆς Μεγάλῃ Παρασκευῆς καὶ προτοῦ νὰ μποῦν στὸ ναὸ ὁ ἱερεὺς σταματᾷ ἐμπρὸς στὶς κλεισμένες θύρες καὶ προστάζει· «*Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*». Κάποιος μέσα ἀπὸ τὸ ναὸ ρωτάει· «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*;». Καὶ ὁ ἱερεὺς κρατώντας τὸν ἐπιτάφιο ἀπαντᾷ ἐπα-

ναλαμβάνοντας την προσταγή· «*Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*». Μέσα ἀπὸ τὸ ναὸ ξανακούγεται ἡ ἐρώτησι «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;*»· ὁ ἱερεὺς ἀπαντᾷ πάλι «*Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*» καὶ σπρώχνοντας τὴν θύρα ἀνοίγει καὶ μπαίνει μὲ τὸν ἐπιτάφιο, κι ἀκολουθοῦν ὄλοι.

Ἀλλὰ ἡ φωνὴ αὐτὴ ἐξακολουθεῖ ν' ἀκούγεται **ἐπὶ τῆς γῆς** ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους κάθε φορὰ πού ὁ ἀρχιερεὺς τελεῖ ἐγκαίνια νέου ναοῦ. Κατὰ τὴν εἰδικὴ ἀκολουθία, μετὰ τὴν τρίτη περιφορὰ γύρω ἀπὸ τὸ ναό, κρατώντας τὰ ἅγια λείψανα τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως ἐμπρὸς στὴν κλεισμένη θύρα τοῦ ναοῦ πού ἐγκαινιάζεται λέει· «*Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*». Κάποιος ἀπὸ μέσα ρωτᾷ «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;*» καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀπαντᾷ «*Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ, Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*». Καὶ ἀνοίγοντας τὴν πύλη μπαίνει στὸ ναὸ ἀκολουθούμενος ἀπὸ ὄλους. Ἡ εἴσοδος αὐτὴ εἰκονίζει τὴν εἴσοδο τοῦ βασιλέως Χριστοῦ στὸ ναό.

Τέλος οἱ στίχοι αὐτοὶ τοῦ 23ου ψαλμοῦ ἀπαγγέλλονται καὶ ἀπὸ τὸν κάθε πιστὸ ὅταν πρόκειται νὰ κοινωνήσῃ, στὴν ἀκολουθία τῆς Θείας Μεταλήψεως. Διότι κ' ἐκεῖ, μὲ τὴν προσέλευσι τοῦ Χριστιανοῦ στὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, γίνεται μία εἴσοδος τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ σὲ ἕναν ἄλλο ναὸ ἐξ ἴσου ἱερὸ καὶ ἅγιο· εἶνε ὁ ναὸς τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς κάθε πιστοῦ. Στὴν ἀκολουθία αὐτὴ ὁ μέλλων νὰ προσέλθῃ στὴν θεία κοινωνία λέει μὲ συνείδησι· «*Τὰς ἀνομίας μου πάριδε, Κύριε, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς, καὶ τὴν καρδίαν μου καθάρισον, ναὸν αὐτὴν ποιῶν τοῦ ἀχράντου σου σώματος καὶ αἵματος...*» (τροπ.). «*Οὐκ εἰμί ἰκανός, Δέσποτα Κύριε, ἵνα εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην τῆς ψυχῆς μου... Κελεύεις, ἀναπετάσω τὰς πύλας, ἃς σὺ μόνος ἐδημιούργησας, καὶ εἰσέρχει μετὰ φιλανθρωπίας, ὡς πέφυκας...*» (εὐχ. Δ). Καὶ κατὰ τὴν Εὐχαριστία μετὰ τὴν μετάληψι προσφωνεῖ τὸν Χριστὸ βασιλέα· «*Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ δημιουργὲ τῶν πάντων, εὐχαριστῶ σοι...*».

* * *

Ἕνας νεώτερος καλὸς ἐρμηνευτὴς τῆς ἀγίας Γραφῆς, ἀγαπητοί μου, δίνοντας μεταφορικὴ καὶ πνευματικὴ ἐρμηνεία στὸν 23ο

ψαλμὸ καὶ συσχετίζοντάς τον μὲ τὸν λόγο τῆς Ἀποκαλύψεως «*Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω...*» (Ἀπ. 3,20), παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Χριστός, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων καὶ Κύριος τῆς δόξης, στέκεται καὶ μυστικὰ ἔξω ὄχι πλεόν ἀπὸ τὸ ναὸ ἀλλ' ἀπὸ τὴν καρδιὰ κάθε ἀνθρώπου καὶ χτυπάει τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς του. Ζητάει νὰ μπῆ σ' αὐτὴν, γιὰ νὰ ἐγκαταστήσῃ μέσα στὸν ἄνθρωπο τὸ κράτος τῆς βασιλείας του, νὰ διώξῃ ἀπὸ 'κεῖ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους — πού ἐπικρατεῖ δυστυχῶς στὶς περισσότερες καρδιές —, καὶ νὰ βασιλεύσῃ εἰς αἰῶνας αἰώνων. Κάθε ἄνθρωπος πού πιστεύει στὸ Χριστὸ εἶνε ἕνας πνευματικὸς ναὸς, τὸν ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ καταλύσῃ ἢ κακίᾳ τῶν ἀντιχρίστων. Αὐτοὶ μποροῦν νὰ γκρεμίσουν μόνο χειροποίητους ναοὺς. Ἀλλὰ κι ἂν ἀκόμη ὑποθέσουμε, ὅτι ὁ διάβολος μὲ τὰ ὄργανά του κατορθώσῃ κάποτε νὰ γκρεμίσῃ ὄλους τοὺς ναοὺς πού χτίζουν οἱ Χριστιανοί, καὶ πάλι ὁ Χριστός, ὡς κραταιὸς καὶ αἰώνιος **βασιλεὺς τῶν καρδιῶν**, θὰ βασιλεύῃ στοὺς πνευματικούς ναοὺς, πού εἶνε οἱ καρδιές τῶν πιστῶν. Χαρὰ δὲ καὶ ἀγαλλίασις ἐπικρατεῖ στὶς καρδιές αὐτὲς πού ἔχουν μέσα τους τὸν βασιλέα Χριστὸ, ἔστω καὶ ἂν στεροῦνται τὸν πλοῦτο καὶ τὰ μεγαλεῖα τῶν βασιλέων τοῦ κόσμου τούτου.

Καὶ ὅσο μὲν διαρκεῖ ἀκόμη ἡ παροῦσα ζωὴ, ὁ Χριστός, ἐπειδὴ σέβεται τὴν ἐλευθερία τῶν λογικῶν του πλασμάτων, εἶνε βασιλεὺς ἐκείνων μόνο πού ἐλεύθερα τὸν πιστεύουν, τοῦ ἀνοίγουν τὴν θύρα τῆς καρδιᾶς τους καὶ τὸν δέχονται νὰ ἐνθρονισθῇ σ' αὐτὴν. Τὴν ἡμέρα ὅμως τῆς **δευτέρας παρουσίας** του καὶ καθ' ὅλη τὴν ἐν συνεχείᾳ αἰωνιότητα ὁ Χριστός θὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ ὄλους. Θὰ εἶνε παγκόσμιος βασιλεὺς. Ὅλοι τότε θὰ πέσουν καὶ θὰ τὸν προσκυνήσουν. Τότε ἐνώπιον αὐτοῦ «*πάν γόγγυ κάμψει ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς*» (Φιλ. 2,10-11). Καὶ τότε οἱ μὲν Ἡρώδες καὶ Ἄννες καὶ Καϊάφες καὶ διώκτες καὶ ἀρνηταὶ καὶ προδότες καὶ καθέννας πού σὲ τοῦτο τὸν κόσμον στάθηκε ψυχρὸς ἢ καὶ ἀντιστάθηκε σ' αὐτὸν καὶ στὴν Ἐκκλησία του, θὰ τρέμουν σὰν φύλλα φθινοπωρινά. Οἱ φωνὲς ὅμως τῶν μυριάδων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, ἐνωμένες μὲ τὶς φωνὲς τῶν σεσωσμένων, ἀπαντώντας στὸ ἐρώτημα «*Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;*», θὰ λένε· «*Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**